

Dosarul nr. 2r-131/24
2-22041345-01-2r-12032024

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A.Arapu-Buțco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Sîrbu, R.Pulbere, D.Dulghieru)

DECIZIE

14 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Morarescu Vasilii cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Morarescu Vasilii împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale,

împotriva încheierii din 19 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva hotărârii Judecătoria Criuleni, sediul Central din 19 aprilie 2023,

c o n s t a t ă :

La data de 25 martie 2022, OCN ”Microinvest” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Morarescu Vasilii privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Morarescu Vasilii a înaintat cerere reconvențională împotriva OCN ”Microinvest” SRL cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale.

Prin hotărârea Judecătoria Criuleni (sediul Central) din 19 aprilie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă OCN ”Microinvest” SRL. S-a încasat de la Morarescu Vasilii în beneficiul OCN ”Microinvest” SRL datoria conform contractului de credit nebanca nr.XXXXXX din 02 martie 2021, compusă din: soldul creditului restant în mărime de 197450,72 lei și dobânda în mărime de 15882,47 lei, cheltuielile suportate în legătură cu asigurarea acțiunii în mărime de 2600 lei și taxa de stat proporțional pretențiilor admise în mărime de 6399,99

lei, iar în total suma de 222333,18 lei. În rest, acțiunea în partea încasării cheltuielilor în mărime de 300 de lei pentru citarea publică din lipsa bonului de plată, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Morarescu Vasilii împotriva OCN "Microinvest" SRL privind declararea nulității clauzelor contractuale abuzive. S-a constatat caracterul abuziv și nulitatea absolută a clauzei din pct.1.4 și 6.1 a contractului de credit nebankar nr.XXXXX din 02.03.2021, încheiat între OCN "Microinvest" SRL și Morarescu Vasilii. S-a respins acțiunea reconvențională în partea constatării lovite de nulitate a pct.1.4 și 6.1 a contractului de credit nebankar nr.XXXXX din 25.10.2019, din cauză că la caz au intervenit efectele pct.10.2 lit.a) din contract, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 03 mai 2023, OCN "Microinvest" SRL a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 19 aprilie 2023, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă integrală și să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de OCN "Microinvest" SRL împotriva hotărârii Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 19 aprilie 2023, comunicându-i-se părții apelante, despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sînt, plus cîte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 833,58 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2023 s-a restituit cererea de apel depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva hotărârii Judecătorei Criuleni, sediul Central din 19 aprilie 2023 și s-a remis cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 04 august 2023 Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recurs împotriva încheierii din 19 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.208-209).

În motivarea recursului, a indicat că a recepționat încheierea din 19 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău la data de 06 iulie 2023 și la 12 iulie 2023 Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de apel motivată fiind înregistrată cu nr.7460 și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 833,58 lei, ordin de plată nr.16062 (f.d.154-158).

A menționat Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată că a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 19 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău în termenul de 07 zile acordat de instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentei OCN „Microinvest” SRL la 21 iulie 2023 (f. d. 176) și recepționată de recurentă la 01 august 2023 (f.d.220). Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 august 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei civile în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată reține că, prin hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 03 mai 2023, OCN ”Microinvest” SRL a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 19 aprilie 2023, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă integra și să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2023 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 833,58 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 19 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Cod de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de OCN „Microinvest” SRL din motiv că apelanta nu a lichidat integral neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

Curtea de Apel Chișinău și-a întemeiat soluția motivând că apelanta nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 19 iunie 2023, și anume că, nu a prezentat apelul motivat cu semnătură olografă sau omologată în copii pentru toți participanții la proces și dovada achitării taxei de stat.

Completul consideră justificată critica adusă în cererea de recurs, iar soluția instanței de apel de a restitui apelul pentru motivele indicate, una neîntemeiată și care urmează a fi apreciată ca o limitare a dreptului apelantei la accesul liber la justiție

În susținerea recursului, OCN „Microinvest” SRL a invocat că a recepționat încheierea din 19 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău la data de 06 iulie 2023 (f.d.152) conform avizului de recepție, iar la 12 iulie 2023 a depus cerere de apel motivată fiind înregistrată cu nr.7460 și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 833,58 lei, ordin de plată nr.16062 (f.d.154-158).

În această ordine de idei, Completul apreciază ca fiind neîntemeiat raționamentul instanței de apel precum că OCN „Microinvest” SRL, nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat în termenul stabilit de instanță.

Sub acest aspect, se constată că concluzia instanței de apel, expusă în încheierea recurată este în contradicție cu circumstanțele cauzei, fapt ce indică la netemeinicia încheierii recurate și temeinicia recursului depus de OCN „Microinvest” SRL.

Completul notează că restituirea apelului pentru motivele sus-evidențiate, ar putea aduce atingere nejustificată a dreptului OCN „Microinvest” SRL de acces la instanța de judecată, protejat de art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 CEDO.

Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale (Bellet împotriva Franței, Hotărârea din 4 decembrie 1995, pct. 42, 36, Cañete de Goñi împotriva Spaniei, nr. 55.782/00, pct. 34, CEDO 2002-VIII).

Ținând cont de faptul că la 12 iulie 2023 OCN „Microinvest” SRL a depus apel motivat și a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în interiorul termenului stabilit de instanța de apel, în sumă de 833,58 lei, la rejudecare instanța de apel urmează să examineze apelul în fond.

Astfel, având în vedere ca apelanta a depus cererea de apel respectând prevederile art. 364 din Codul de procedură civilă, Completul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de OCN „Microinvest” SRL, cu casarea încheierii din 19 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează încheierea din 19 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Morarescu Vasilii cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Morarescu Vasilii împotriva Organizației de Creditare Nebancară „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi